

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: z.s.m.

Directie Internationale
Zaken
Team B

Ontworpen door

5.1.2e)
(senior) 5.1.2e

T (070)-340

M (5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Datum Document

Kenmerk

1052660-220405-1Z

Bijlage(n)

-

nota

(ter beslissing)

Standpunt NL aanpassing exportverordening

1 Aanleiding voor deze nota

Op woensdag 7 april is de stemming over de aanscherpingen van de Europese verordening exportautorisatie Covid-19-vaccins (EU 2021/521). Vanwege de urgentie is de verordening reeds sinds 25 maart van kracht, voor een periode van 6 weken. De lidstaten moeten met terugwerkende kracht met deze aanpassingen instemmen. Wanneer een gekwalificeerde meerderheid tegenstemt, is de Commissie genoodzaakt de aanpassing op het instrument in te trekken.

De ministers van Buitenlandse Zaken en BHOS (Kaag) willen dat Nederland tegen de aanscherping van het systeem van de exportlicenties stemt, ook al is de verwachting dat er wel een gekwalificeerde meerderheid voor zal bestaan.

Met deze nota adviseren wij u over het VWS standpunt in deze.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- U wordt geadviseerd de lijn van mBZ, mBHOS en ambtelijk AZ en EZK om tegen te stemmen te volgen.
- Mits deze tegenstem vergezeld gaat van een stemverklaring langs de volgende lijnen:
  - Nederland stemt niet in met deze aanscherping;
  - Nederland staat echter achter de actieve inzet van de Europese Commissie richting vaccinproducenten en een aantal derde landen om meer vaccins voor de EU veilig te stellen.
  - Nederland is er niet van overtuigd dat de voorgestelde aanscherpingen noodzakelijk en proportioneel zijn op dit moment;
  - Nederland onderschrijft het huidige regime haar vruchten heeft afgeworpen op het doel van transparantie alsmede een

- afschrikwekkende werking en politieke druk op derde landen (lees: het VK);
- Nederland vreest dat verder aanscherping van het instrument de relatie met derde landen en de continuïteit van mondiale handelsketens (ook voor vaccins en grondstoffen) onnodig verder onder druk zet.

Directie Internationale Zaken
Team B

Kenmerk
1852660-220485-IZ

3 Samenvatting en conclusies

Op basis van de ervaringen van de afgelopen periode alsmede de aanhoudende problemen met betrekking tot leveringen, ziet de Europese Commissie aanleiding om additionele criteria op te nemen voor de beoordeling of een exportverzoek van Covid-vaccins wordt gehonoreerd.

De aangepaste verordening werd op 24 maart gepubliceerd en op 25 maart van kracht voor een periode van 6 weken. Het voegt de criteria 'proportionaliteit' en 'reciprociteit' toe aan het normenkader ter beoordeling of een exportvergunning kan worden verleend. Daarnaast wordt een beperkter aantal landen uitgezonderd van exportvergunningen, waaronder Zwitserland en Noorwegen. Dit om sluiproutes te elimineren. Uiteindelijk moet dit wat de Commissie betreft leiden tot meer levering van vaccins door betere naleving van de APA's door vaccinproducenten.

In de REA van 24 maart jl. is op hoofdlijnen hierover gesproken en heeft u voor de Europese Raad ingestemd met een lijn waarin Nederland aangeeft dat terug-houdend met dit instrument omgegaan dient te worden, teneinde handels-conflicten te voorkomen. De Minister President heeft dit ook zo verwoord tijdens de Europese Raad, waarop Commissievoorzitter Von der Leyen heeft aangegeven dat de Commissie deze lijn hanteert en dat er slechts één exportlicentie is geweigerd.

Vanuit mBZ, mBHOS en ambtelijk AZ en EZK wordt inmiddels ingezet om tegen de aanscherping te stemmen. Zij menen dat deze aanvullende criteria meer kwaad dan goed doen voor de mondiale handelsketens (ook op andere producten dan vaccins) en tegelijkertijd het doel van meer vaccins voor de EU niet zal bereiken. Fabrikanten die wél de APA-overeenkomsten naleven, zullen bovendien nodeloos gehinderd worden.

VWS stelt zich ambtelijk op het standpunt dat een tegenstem vergezeld zou moeten gaan van een stemverklaring om dit standpunt nader toe te lichten. Waarin Nederland steun uitspreekt voor de actieve inzet van de Europese Commissie richting vaccinproducenten en een aantal derde landen om meer vaccins voor de EU veilig te stellen. Maar tegelijkertijd aandacht vraagt voor de proportionaliteit en mogelijk negatieve impact van verdere aanscherpingen. Dit zou ook in lijn zijn met de stemverklaringen die Nederland heeft afgelegd toen werd ingestemd met het huidige regime in januari en maart jl.

Naar verwachting zal het merendeel van de lidstaten vóór stemmen (waaronder 5.1.2a). De lidstaten 5.1.2a hebben zich negatief uitgelaten en van hen is mogelijk ook een tegenstem te verwachten. Gezien het (voorlopige) Europese krachtenveld zal een Nederlandse stem weinig gewicht in de schaal leggen en hiermee alsnog een gekwalificeerde meerderheid vóór de aanscherpingen stemmen.

4 Draagvlak politiek

Er is grote aandacht in de Kamer voor tijdige levering van Covid19-vaccins. In het ER-debat van 24 maart jl. heeft de Minister President steun uitgesproken voor activiteiten van de Europese Commissie die zien op maximale transparantie over wie welke vaccins krijgt. Tegelijkertijd terughoudend te willen zijn met het ingrijpen in mondiale waardeketens. Niet te snel in te grijpen, ook specifiek om de vaccinketens niet onnodig te verstoren.

Directie Internationale Zaken
Team B

Kenmerk
1852660-220485-IZ

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

N.v.t.

6 Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

BZ/BHOS, AZ, EZK. Met de IGJ is reeds gesproken over de consequenties die dit heeft voor de uitvoering. De aanscherpingen betekenen voor de IGJ mogelijk een extra werklust.

9 Gevolgen administratieve lasten

Geen

10 Toezeggingen

Geen

11 Fraudetoets

N.v.t.